

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΣΧΟΛΗ ΣΕΥΠ- ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

«Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ ΣΤΗΝ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ
ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ»

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ

ΠΑΠΑΜΑΡΙΝΟΥΔΗ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: Κ. ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΣΑΒΒΑΤΩ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο ΣΔ είναι ένα πρόβλημα υγείας σε παγκόσμια κλίμακα με πολλές μορφές, που εξελίσσεται με διαφορετικούς τρόπους και παρουσιάζει στον άρρωστο μια ποικιλία από δευτερογενής διαταραχές. Είναι μια πάθηση που αντιμετωπίζεται με καθημερινές ιατρικές πράξεις για όλη τη ζωή του πάσχοντα, και γι' αυτό αποτελεί μια από τις δαπανηρότερες χρόνιες παθήσεις

Οι άνθρωποι με ΣΔ έχουν αυξημένη συχνότητα αθηροσκλήρυνσης και στεφανιαίας νόσου, όπως επίσης και υψηλότερη θνητότητα ύστερα από ένα οξύ στεφανιαίο σύνδρομο σε σχέση με τους μη-διαβητικούς. Η συχνότητα της Σ. Ν. είναι 2-4% στο γενικό πληθυσμό, ενώ ανεβαίνει στο 55% στους διαβητικούς. Γενικά το 35% των θανάτων στους διαβητικούς ασθενείς τύπου 1 και το 75% στους διαβητικούς τύπου 2 οφείλεται σε καρδιαγγειακή νόσο (Albert KGMM, 1983)

ΟΡΙΣΜΟΣ

Περιλαμβάνει ένα συγκεκριμένο αριθμό παθήσεων των οποίων κυριότερη εκδήλωση είναι η υπερβολική έκκριση ούρων με έντονη δίψα. Ο όρος «διαβήτης» που είναι Ελληνικής προελεύσεως σημαίνει "αυτός που περνάει δια μέσο", εξαιτίας της παρατήρησης από τους αρχαίους ότι πολλά ούρα περνούσαν μέσα από το σώμα, χωρίς φαινομενική κατακράτηση

(Alberti,1983)

ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

- ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΤΗΣ ΓΛΥΚΟΖΗΣ ΣΤΟ ΑΙΜΑ
- ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΣ
- ΧΩΡΙΖΕΤΑΙ ΣΕ 2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ
- ΔΕΝ ΘΕΡΑΠΕΥΕΤΑΙ ΑΛΛΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗΣ
- ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΣΟΒΑΡΟΤΕΡΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

- ❑ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΜΕ ΕΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΦΟΜΟΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΓΛΥΚΙΔΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΜΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΝ ΧΡΟΝΙΑ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΑΚΧΑΡΟΥ ΣΤΟ ΑΙΜΑ. ΤΟ ΠΕΡΙΣΣΕΥΜΑ ΑΥΤΟ ΤΟΥ ΣΑΚΧΑΡΟΥ ΑΝΙΧΝΕΥΕΤΑΙ ΣΤΑ ΟΥΡΑ
- ❑ ΔΙΑΧΩΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΔΥΟ ΑΛΛΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΟ ΙΔΙΟ ΟΝΟΜΑ, ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΣΥΝΕΠΑΓΟΝΤΑΙ ΚΑΜΙΑ ΑΝΩΜΑΛΙΑ ΑΦΟΜΟΙΩΣΗΣ ΓΛΥΚΙΔΙΩΝ. Ο ΑΠΟΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΝΕΦΡΙΚΟΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

(Καραμήτσος Δ. ,1986)

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

ΠΡΩΤΟΠΑΘΗΣ

- ΤΥΠΟΣ I ΙΝΣΟΥΛΙΝΟ-ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ
- ΤΥΠΟΣ II ΜΗ ΙΝΣΟΥΛΙΝΟ-ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ
- ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΟΠΑΘΗΣ

- ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΕΝΔΟΚΡΙΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ
- ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΣ-ΙΑΤΡΟΓΕΝΗΣ ΣΔ
- ΣΥΝΔΡΟΜΑ ΜΕ ΑΝΩΜΑΛΙΑ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΔΟΧΕΙΣ ΤΗΣ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗΣ
- ΠΑΓΚΡΕΑΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ
- ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΝΟΣΜΑΤΑ (Laakso M, 1985)

ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ
- ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ
- ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΣΚΗΣΗΣ
- ΗΛΙΚΙΑ
- ΦΥΛΟ
- ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ
- ΣΤΡΕΣ
- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

(Galton DJ, 1985)

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

- ΚΑΘΑΡΑ ΚΛΙΝΙΚΑ ΣΗΜΑΔΙΑ ΤΟΥ ΣΔ, ΟΠΟΤΕ Ο ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΦΑΝΕΡΟΣ
- ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΕΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΕΥΡΕΣΗ ΕΝΟΣ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΟΣ ΣΔ, ΠΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΟΤΕ ΒΡΙΣΚΟΤΑΝ ΣΕ ΛΑΘΑΝΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
- ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΛΥΚΑΙΜΙΑΣ, ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΜΙΑΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΣΕ ΕΝΑ ΑΤΟΜΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΑΡΑΠΟΝΙΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΙΠΟΤΑ Η ΑΠΟ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΑ ΑΛΛΗ ΠΑΘΗΣΗ

(Thomson GR, 1990)

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

- ❖ ΣΑΚΧΑΡΟ ΟΥΡΩΝ
- ❖ ΟΞΟΝΗ ΣΤΑ ΟΥΡΑ
- ❖ ΣΑΚΧΑΡΟ ΑΙΜΑΤΟΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ
- ❖ ΣΑΚΧΑΡΟ ΑΙΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΛΗΨΗ ΓΕΥΜΑΤΟΣ
- ❖ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΑΝΟΧΗΣ ΓΛΥΚΟΖΗΣ

(Laakso M, 1985)

ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

- ΠΟΛΥΟΥΡΙΑ
- ΠΟΛΥΔΙΨΙΑ
- ΑΠΩΛΕΙΑ ΒΑΡΟΥΣ ΕΝΩ ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΤΡΕΦΕΤΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΑ
- ΕΥΚΟΛΗ ΚΟΠΩΣΗ

(Harrison's ,1991)

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

- ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ
- ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΓΙΑ ΑΠΟΔΟΧΗ ΕΝΟΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΖΩΗΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΕΠΙΠΛΟΚΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΕΙΑΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ
- ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΣΑΚΧΑΡΟΥ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ
- ΔΙΑΙΤΑ ΔΙΑΒΗΤΗ
- ΑΣΚΗΣΗ
- Check up

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- ❑ Η ΑΡΝΗΣΗ
- ❑ ΦΟΒΟΣ ΚΑΙ ΦΟΒΙΑ
- ❑ Ο ΠΑΝΙΚΟΣ
- ❑ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- ❑ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΕΥΡΕΣΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ
- ❑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΙΣΜΟΣ

(Μαριάννα Μπενρουμπή, 2007)

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙΓΥΡΟ

- ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΞΕΝΩΣΗ
- ΑΙΣΘΗΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ
- ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ-ΑΠΟΦΥΓΗ ΕΞΟΔΩΝ
- ΟΙΚΤΟΣ
- ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ
- ΦΟΒΟΣ
- ΕΥΕΡΕΘΙΣΤΗΚΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΛΗΨΗ

- ΜΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ
- ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ
- ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΛΟΚΩΝ
- ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΙ Η ΝΟΣΟΣ

ΡΟΛΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ

- ❖ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
- ❖ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
- ❖ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
- ❖ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

(Γιώργος Π. Νάσσης, 2005)

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΔ

- ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗ
- ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
- ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΛΗΨΗΣ ΑΛΚΟΟΛ
- ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΑΚΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ

- **ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΜΕ ΕΝΤΥΠΟ Η ΑΛΛΟ ΥΛΙΚΟ**
- **ΠΑΡΟΤΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΟΠΩΣ ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΣΩΜΑΤΕΙΑ Κ. Α**
- **ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΟΥ STRESS ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΧΟΥΣ**

(Δημοσθενόπουλος Χαρίλαος, 2004)

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

- ΧΑΜΗΛΗ ΝΟΣΗΡΟΤΗΤΑ
- ΜΙΚΡΟΤΕΡΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΩΜΕΝΩΝ
- ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ
- ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΣΤΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ
- ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΙΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΚΟΠΟΥ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ❖ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΣΗΡΟΤΗΤΑΣ
- ❖ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ
- ❖ ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
- ❖ ΜΕΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

